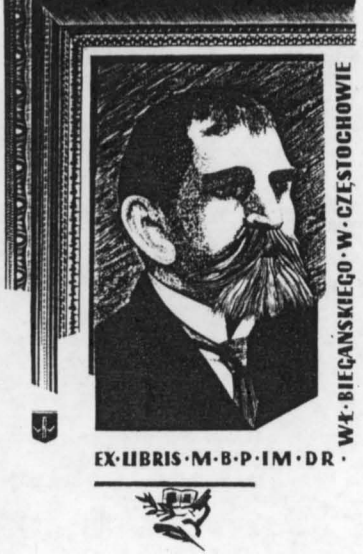

BIBLIOTEKA PUBLICZNA
im. W. Biegańskiego
w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Cena numeru 1 złoty.

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny ziemi częstochowskiej

Nr. 35 | Wydawnictwo i Redakcja „Głosu Narodu", III Aleja 52. Telefony 2245 i 2249. | Częstochowa, sobota 24 marca 1945 r. | Sekretariat Redakcji załatwia interesantów w godzinach od 13-ej — 15-ej. Redakcja rękopisów nie zwraca. | Rok I.

Premier Osubka-Morawski

Śladami przemian, jakie wywołała wojna w społeczeństwie polskim, są ludzie, którzy dzisiaj nim rządzą. 1 września 1939 r. był nie tylko dniem przełomu politycznego, nie tylko granicą dość wyrazistą, między jedną epoką a drugą, ale także w sensie psychicznym dniem przełomu wewnętrznego. Ci, co kierowali społeczeństwem nadużyli jego zaufania. W pierwszym rzędzie uderzyło to w młodych, kierowanych i kształconych państwowotwórczo (czyt. dla sanacji), uderzyło nie tragizmem upadku państwa, ale indolencją i brakiem jakiegokolwiek poczucia odpowiedzialności klasy kierowniczej. Droga rządu z Warszawy do Kut, odbywana we wrześniu 1939 r. z niepohamowaną szybkością, wyrwała w sercu niejednego Polaka krwawiącą bliznę. Nadszedł czas przemian. Narosła nowa rzeczywistość, a z nią nowe palące problemy obnażyły się jeszcze bardziej niż kiedykolwiek przedtem. Jest to o tyle zrozumiałe, że wojna jako zjawisko społeczne wdzierające się jak najgłębiej w człowieka, usunęła czas w sensie najpospolitszym, pozwalając przez swoje specyficzne warunki dojrzeć aktualnym problemom szybciej i mocniej. Dnie urosły w miesiące, miesiące w lata. Społeczeństwo dojrzewało szybciej. Kanony i dogmaty dnia wczorajszego prysnęły pod naporem apokaliptycznych zjawisk wojny. Każdy przeżywany jej dzień rysował się przed społeczeństwem jako dzień trudnej i twardej walki. Jedni wprawdzie „walczyli" z trudnościami zdobycia pieniędzy i dojścia do majątku w sposób możliwie łatwy, bez względu na etyczno-społeczną stronę tego zagadnienia, inni walczyli — na prawdę. Szerokie warstwy inteligencji pracującej, chłopów i robotników, w przymacie wojny dojrzały pewne dziedziny życia, jakie uprzednio, dzięki misternej robocie i usilnemu staraniu warstw rządzących były przed nimi ukryte. Zaczęła się w czasie okupacji, czy też poza nią, gorączkowa praca nad szukaniem sprawdzianów nowych sił. Twarda walka, która nie tylko że nie ustawała, ale z roku na rok wzmagała się. Wprawdzie dla niektórych jazgot oręża został przytłumiony, przeinstrumentowany w jęki i krzyki bitych i katowanych po więzieniach i obozach koncentracyjnych, w odgłosy salw plutonów egzekucyjnych, ale samo przesunięcie płaszczyzny walki do podziemi wymagało skupienia postawy psychicznej i głęboko uważnego przemyślenia narastających czasów. Spojrzenie w głąb siebie, walka twarda i uparta na każdym kroku stworzyły nowy typ człowieka.

Śladem dogłębnym przemian, jakie wywołała wojna w społeczeństwie polskim, jest krok ku demokracji, krok świadomy i stanowczy najszerszych warstw społeczeństwa polskiego. A wyrazem tego rząd chłopsko-robotniczy. Na czele nowego rządu stanęli ludzie nowego typu, wykuci w podziemiach, zahartowani w ogniu walki, podczas której każdy fałszywy krok groził zagładą. Z tej walki wyszli zwycięsko, pełni siły i energii w kierowaniu drugimi. Ludzie nowego typu, których nie można określić jako typ karierowiczów politycznych, ale typ wręcz im przeciwny: szarych, a jednocześnie upartych i twardych działaczy. Życie niejednego, nim doszedł do Polski, było trudnym życiorysem. Najlepszym tego dowodem będzie droga, jaką przebył od stanowiska robotnika budowlanego do najbardziej odpowiedzialnego stanowiska w państwie w sensie kierowniczym, premier Rządu Tymczasowego — Edward B. Osubka-Morawski.

Urodzony w ziemi kieleckiej, jest nam tym bliższy; syn majstra ślusarskiego, pochodzi jednak z rodziny mającej głębokie tradycje walki niepodległościowej: dziadek — powstaniec z roku sześćdziesiątego trzeciego, ojciec — bojowiec z r. 1905 i następnych, więzień carski i emigrant polityczny. Dzieciństwo Morawskiego, wcześnie osieroconego, było bardzo ciężkie i twarde. Od 10-tego roku życia musi pracować na własne utrzymanie, a od 14-tego roku utrzymuje również rodzinę. Od 14 do 16 roku życia pracuje jako robotnik budowlany, następnie kształcąc się mimo ciężkich warunków, otrzymuje posadę urzędnika w samorządzie gminnym, gdzie pracuje 9 i pół roku t. j. do czerwca 1934 r. W tym czasie jest sekretarzem okręgowym Związku Zawodowego Prac. Sam. Ter. Pracę na niwie społecznej rozpoczął Osubka-Morawski w r. 1928 w Końskich, gdzie od razu wysuwa się na czoło jako sekretarz i prezes TUR, sekretarz PPS i członek radomskiego OKR PPS, prezes rady nadzorczej spółdzielni, sekretarz rady okręgowej „Społem" i redaktor pisma miejscowego. W 1934 r., po przegranych wyborach do rady miejskiej w Końskich i nieudanych próbach założenia tam ZZZ, za co winą obciążono Osubkę-Morawskiego, zostaje on wskutek denuncjatorskiej interwencji BBWR u wojewody kieleckiego usunięty z pracy w samorządzie. Po kilku miesiącach musi opuścić także i Końskie, gdzie kilkakrotnie był sądzony za przestępstwa polityczne, wychodząc z tych procesów obronną ręką. Zajmuje stanowisko instruktora-lustratora spółdzielni w powiecie i mieście Wieluniu, skąd po 2 latach zostaje wydalony rozporządzeniem wojewody łódzkiego, zabraniającym zatrudniania go w tym powiecie na podstawie ustawy o granicach państwa polskiego. W Wieluniu, gdzie życie społeczne zupełnie zamarło, łamiąc się z trudnościami, Osubka-Morawski zakłada oddział TUR, Związek Zawodowy Robotników Rolnych, Związek Dozorców Domowych i Związek Pracowników Przemysłu Cukrowniczego, stając na czele ruchu robotniczego. Praca socjalistyczna rozwija się szeroko nie tylko w mieście, ale sięga nawet dalej. Władze administracyjne najprzód za pomocą nacisku na instytucję, w której pracuje Osubka-Morawski, następnie zarządzeniem administracyjnym wydają zakaz zatrudniania go. W dodatku wytaczają mu proces sądowy, skazując na rok więzienia (jako pretekst posłużyło skonfiskowanie broszury, zawierającej spis artykułów, ogłoszonych uprzednio w różnych czasopismach) i zarządzają osadzenie go w obozie koncentracyjnym w Berezie Kartuskiej. Uprzedzony jednak przez ludzi mu życzliwych, Osubka-Morawski potajemnie wyjeżdża do Warszawy. Wyrok sądowy zostaje później zmieniony i uchylony przez Sąd Najwyższy.

Nowy etap życia. W Warszawie Osubka-Morawski pracuje początkowo jako instruktor spółdzielczy, następnie jako buchalter i administrator Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, wreszcie zostaje dyrektorem „Gospody Spółdzielczej". Poza pracą zawodową studiuje na Wydziale Prawa i Nauk Ekonomicznych Wolnej Wszechnicy Polskiej i rozwija szeroką działalność społeczno-polityczną. Jest sekretarzem dzielnicy PPS, prezesem komisji rewizyjnej sekcji akademickiej PPS, członkiem prezydium Zarządu Warszawskiego TUR, członkiem prezydium Zarządu Stowarzyszenia „Szklane Domy", sekretarzem generalnym Centralnej Sekcji Spółdzielczej przy Zarządzie Głównym TUR, prezesem zarządu Spółdzielni, prezesem rady nadzorczej Spółdzielni i in. W r. 1938, robotnicy Końskich po zdobyciu większości w Radzie Miejskiej nie zapominają o Osubce-Morawskim i proponują mu objęcie stanowiska burmistrza, ale Osubka-Morawski ze względu na studia odmawia, zresztą socjalistyczny Magistrat i tak nigdy nie doczekał się rozpoczęcia urzędowania.

Osubka-Morawski jest założycielem licznych spółdzielni spożywczych, wytwórczych i in. Rozwijał szeroką działalność publicystyczną w „Życiu Robotniczym", „Chłopskiej Prawdzie" i in. Napisał kilka broszur, m. in. w ramach prac delegatury rządu broszurę „Podstawy aprowizacji kraju w oparciu o system spółdzielczy".

We wrześniu 1939 r., kiedy rząd ówczesny uciekał do Rumunii, Osubka-Morawski bierze udział w obronie Warszawy. W r. 1940 po aresztowaniu Norberta Barlickiego, Mieczysława Niedziałkowskiego i Stanisława Dubois, twórców organizacji socjalistycznej „Barykada Wolności" (RPPS), staje wraz z Stanisławem Chudobą na czele tej organizacji, spełniając funkcję członka KC i kierownika organizacyjnego, sekretarza KC i wreszcie przewodniczącego KC. W listopadzie i grudniu 1943 r. bierze wybitny udział w zorganizowaniu KRN; wchodzi z ramienia RPPS do prezydium, zostając jego przewodniczącym. Był także redaktorem nielegalnego „Robotnika". Walczył nie tylko z niemcami, ale i z reakcją i rodzimym faszyzmem. Wielokrotne zamachy na niego ZWZ (AK) dowodzą nienawiści sanacji ku niemu. W marcu 1944 na czele delegacji KRN wyrusza zagranicę i dostaje się poprzez front do Moskwy. Wraca w pierwszych szeregach wkraczających jako Premier Rządu Tymczasowego. Walka wypełniona bez reszty, mimo że jeszcze wielu jest wrogów. Ale czerwone sztandary obok biało-czerwonych są symbolami, że za rządem stoi chłop, robotnik i inteligent pracujący. A życiorys Osubki-Morawskiego — to symbol ich walki. Walki zwycięskiej.

B.

Ofensywa na Gdańsk

Dalsze postępy Armii Czerwonej na Śląsku

Radzieckie Biuro Informacyjne podało do wiadomości dnia 23 marca, że wojska III-go Białoruskiego Frontu kontynuowały walki celem zniszczenia grupy wojsk przeciwnika na wybrzeżu zatoki Fryskiej.

W rejonie Heiligenbeil w dniu 22 b. m. wzięto do niewoli 16.000 niemieckich żołnierzy i oficerów.

Wojska II-go Białoruskiego Frontu, kontynuując ofensywę w kierunku Gdańska, opanowały miasto Zoppot i doszły do wybrzeża zatoki Gdańskiej pomiędzy Gdynią a Gdańskiem, rozdzielając w ten sposób zgrupowanie niemców na 2 części, jak również zajęły miejscowości: Ortschau, Gross-Balkau, Sebiau, Schafereu, Schmirau, Mariental, Steinfliß, Stancenfelde, Grenzfliß, Kellbken.

W walkach w dniu 22 marca wojska radzieckie wzięły do niewoli ponad 1.000 niemieckich żołnierzy i oficerów.

Na Śląsku wojska radzieckie w toku walk ofensywnych opanowały miasto Ernau i zajęły miejscowości: Heidersdorf, Lindendorf, Opperedorf, Regersdorf, Fekenau, Kreschendorf, Schlegenberg, Badebitzt, Neudorf, Hondorf.

W dniu 22 marca wojska I-go Ukraińskiego Frontu wzięły do niewoli ponad 1.000 niemieckich żołnierzy i oficerów.

W czasie walk, prowadzonych w dniu 22 b. m., na wszystkich frontach uszkodzono i zniszczono 156 czołgów niemieckich.

W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwlotniczej strącono 149 samolotów przeciwnika.

*

MOSKWA (Polpress). — Radzieckie Biuro Informacyjne donosi, że ciężkie bombowce dokonały ponownie nalotu na węgierski węzeł komunikacyjny Vesprem.

Opór niemców na Zachodzie słabnie

LONDYN. (Tass). — Sprzymierzeni zmniejszyli teren bronionego przez Niemców rejonu na południe od Mozeli i na zachód od Renu, mniej więcej do rozmiarów zwykłego przyczółka mostowego. Jednostki niemieckie broniące się na tym przyczółku są zupełnie zdezorganizowane. Sprzymierzeni zajęli na tym odcinku 9 miejscowości. W niektórych punktach likwiduje się niedobitki wojsk nieprzyjacielskich. Między Pirmasens a Renem Niemcy stawiają zacięty opór, starając się zapewnić sobie drogę dla odwrotu.

W rejonie swego przyczółka mostowego pod Remagen sprzymierzeni zajęli kilka wsi i dotarli do rzeki Sieg na odcinku długości 11 kilometrów. W dniu 20 marca sprzymierzeni wzięli na froncie zachodnim 8.683 jeńców.

21 marca 1.400 ciężkich bombowców pod osłoną myśliwców dokonało nalotu na 10 lotnisk w zachodnich Niemczech. W wyniku tego nalotu zniszczono na ziemi 43 samoloty niemieckie i strącono 19. Sprzymierzeni stracili 35 samolotów.

Rozruchy w Królewcu

SZTOKHOLM. — Dziennik szwedzki „Stockholm Tidningen" donosi, że sytuacja żywnościowa w Królewcu pogorszyła się znacznie. Przydział chleba wynosi dziennie 50 gram. Innych artykułów żywnościowych nie wydaje się. W mieście doszło do rozruchów i demonstracyj ludności głodującej.

Niemcy nie dostaną żywności

LONDYN. — Władze brytyjskie podały do wiadomości, że ani jeden gram żywności dostarczonej z Anglii i Ameryki nie będzie przydzielony dla niemców. Przydziały żywności otrzymają natomiast byli jeńcy wojenni oraz robotnicy zagraniczni wywiezieni na roboty do Rzeszy.

Francja rzecznikiem małych narodów

PARYŻ, (Afi). — „New York Times" cytuje artykuł Józefa Paul-Boncoura pod tytułem: „Małe narody muszą okazać cierpliwość", drukowany w tygodniku „Pour la Victoire". Boncour podkreśla, że małe narody, mimo wątpliwości, czy plany Dumbarton Oaks nie są w sprzeczności z Kartą Atlantycką, nie powinny odrzucić organizacji bezpieczeństwa światowego, którą ustanowi konferencja w San Francisco. Boncour dodaje, że Francja, odzyskując swe miejsce między wielkimi potęgami świata, nie zapomni o swojej tradycyjnej roli rzecznika małych narodów w ogólnoświatowych debatach.

Min. Jędrychowski przed górnikami polskimi we Francji

PARYŻ (Polpress). — W departamencie Nord i Pas de Calais wygłosił przedstawiciel Polski przy rządzie francuskim, ob. Jędrychowski, szereg przemówień wobec licznie zgromadzonych górników polskich. Ob. Jędrychowski przedstawił górnikom wysiłki narodu polskiego i Rządu Tymczasowego w dziele odbudowy kraju. Górnicy polscy w departamentach Pas de Calais i Nord po wysłuchaniu przemówienia zebrali kwotę 1.200.000 franków na fundusz odbudowy Polski i złożyli ją na ręce ob. Jędrychowskiego.

Panika wśród hitlerowców

LONDYN. (Polpress). — Radio londyńskie donosi, że Sztokholm, że funkcjonariusze partii hitlerowskiej w Niemczech usiłują zamaskować się w obawie przed zbliżającymi się armiami sprzymierzonych.

Osoby, które przybyły z Berlina, opowiadają, że skrzynki na śmiecie są pełne nazistowskich biletów partyjnych. Gestapowcy otrzymują fałszywe bilety osobiste i występują jako „spokojni obywatele". Znany w Paryżu gestapowiec Schulz pojawił się nagle w Berlinie jako skromny urzędnik Schmidt.

Pierwsza linia lotnicza

WARSZAWA (Polpress). — W tych dniach uruchomiona będzie pierwsza linia lotnicza na trasie Warszawa — Łódź — Kraków — Lublin.

Fischer ma być sądzony w Warszawie

WARSZAWA, (Tass). — Jak donosi Polskie Radio, przedstawiciele warszawskich organizacji czterech partii demokratycznych Polski, zwrócili się do rządu polskiego z prośbą o przeniesienie procesu sądowego nad byłym niemieckim gubernatorem Warszawy Fischerem z Otwocka do Warszawy. Fischer wzięty został do niewoli razem ze swoimi współpracownikami podczas błyskawicznego natarcia Czerwonej Armii. Przedstawiciele partii motywują swą prośbę tym, że Fischer był inicjatorem najstraszniejszych bestialstw w stolicy Polski i z powodu tego celowe jest prowadzenie procesu sądowego przeciw niemu w Warszawie.

Rozpoczynamy zasiewy

Nastała wczesna wiosna. Ziemia już odmarzła. Słońce nagrzewa ją swymi promieniami budząc do życia wszelką uśpioną przez zimę wegetację. Okres intensywnej pracy w polu, okres zasiewu zbliża się wielkimi krokami. Niejeden chłop jest już gotowy do robót. Nawet ci co dotychczas byli pozbawieni własnego gruntu. Robotnicy folwarczni i bezrolni szykują się, by teraz już „na własnym" pracować, by obrobić to co dała im Reforma Rolna. Ten chłop, który był dotychczas parobkiem, który chodził od dworu do dworu i za grosze oddawał swój i swojej rodziny wysiłek, swój pot i trud obcemu, zaczyna gospodarzyć na swoim gruncie. Skończyły się czasy, gdy dziedzic mógł mu dyktować warunki pracy i płacy, gdy za marne 50 groszy (w niektórych okolicach przed wojną) musiał pracować od świtu do nocy na cudzej roli. Skończyło się na zawsze czapkowanie „jaśnie państwu". Jaśnie panem jest każdy człowiek pracy.

Dziś „parobek" folwarczny, fornal i bezrolny całe siły swoje wydadzą dla swego; a dzieci ich miast na „posyłki" chodzić będą regularnie do szkoły powszechnej, rolniczej, średniej czy wyższej. Dziś wszyscy nabrali równych praw. Lecz wraz z prawami, które otrzymuje obywatel od państwa musi przyjąć i obowiązki. Pierwszym obowiązkiem, sprawą najbardziej palącą jest zagadnienia obsiania całej odzyskanej ziemi. Wobec zniszczenia i zrabowania przez niemców wszelkich możliwych zapasów, wobec trudności transportowych, wobec potrzeb własnych i ludności pracującej miast i wsi chłop tę sprawę bierze do serca. I dziś, gdy pierwsze ciepłe promienie słońca przygrzewają, wychodzi na rolę. Lecz i tu są trudności. Wojna pozostawiła wielkie szczerby w inwentarzu żywym i martwym. Niejeden chłop, niejeden świeżo obdarowany ziemią bezrolny, nie posiada ni pługa ani koni. Lecz to nie powinno stanąć na przeszkodzie. Zresztą chłopi o tym myślą, myślą o tym Związki Samopomocy Chłopskiej, które ujmują w ewidencję cały istniejący sprzężaj, cały materiał siewny i planują celowe wykorzystanie jego na terenie całej gromady czy gminy. Nie może być tak, by jeden sąsiad nie miał czym obrabiać ziemi podczas, gdyby u drugiego leżały bezczynnie narzędzia lub stały w stajni konie. Rzeczą przywódców Samopomocy będzie tak pokierować akcją, by cały czas i wszelkie środki były w tym krótkim okresie racjonalnie wyzyskane. Chłopi myślą o tym i tam gdzie zabraknie koni użyją krów. Krowy do roboty łatwo przyzwyczaić i nie wpłynie to ani na zdrowie ani na wydajność mleka. Co do krów wysokomlecznych to raczej nie należałoby ich używać, bo tym wskutek dużej podsady bardzo niewygodnie chodzić i łatwo się męczą. Zagadnienie uprzęży nie jest skomplikowane, bo jeśli nie znajdzie się skóry na szleję, to można zrobić z drzewa jarzmo. Należy zwrócić uwagę, że buhaj czy krowa nie ciągnie piersią jak koń, ale grzbietową stroną karku i uprząż do tego należy dostosować. („Chłopi" Nr. 2).

Rolnicy sami społecznie rozwiązują kwestię sprzężaju. Tam gdzie jest wojsko, znajdą jak w każdej sprawie pomoc. Jeśli chodzi o kwestię zasiewów i tu Zw. S. Ch. odegra rolę, planując racjonalny zasiew z uwzględnieniem gatunku ziemi, i organizując pomoc w ziarnie.

„Wskutek małej ilości nawozów, dużą rolę odgrywa plan obsiewu. Zastanowić się należy jakie rośliny na danym gruncie bez zasilenia nawozem dadzą lepszy plon — oleiste, zbożowe czy strączkowe. Mniej wymagającą od poprzednich roślin jest gryka, a najmniej seradela i łubin. Posiadany nawóz trzeba będzie zużyć najracjonalniej, w pierwszym rzędzie buraki cukrowe, rośliny przemysłowe i nasienne. W planie zasiewów należy przewidzieć również zwiększenie upraw tych roślin, które produkowały w znacznej mierze majątki, jak buraki cukrowe, rzepak, rzepik, gorczyca i inne. („Chłopi" Nr. 2).

Państwo ze swej strony idzie na rękę rolnikom organizując kursy wysokoplenowe fachowej obsługi traktorów przy Państwowym Przedsiębiorstwie Traktorów i Maszyn Rolniczych, gdzie młodzież zaznajomi się z obsługą traktorów typu Lanz i Bulldog.

W tej chwili odbywa się taki kurs w Łodzi z uczestnictwem 120 kursistów.

W każdym powiecie powstają stacje traktorowe wraz z warsztatami reperacyjnymi, magazynami materiałów pędnych i obsługą. Zostaną przydzielone wytremontowane traktory pozostałe po niemcach oraz sprowadzone ze Związku Radzieckiego. Maszynowa obsługa roli przyniesie wielką ulgę tam gdzie brak siły pociągowej i narzędzi.

W ten sposób przy współpracy wszystkich czynników Państwa, Zw. S. chł. rolników obsieje się całą ziemię i cele jakie stawiamy sobie będą osiągnięte. A celami tymi są:

„1) Wyprodukowanie wyżywienia dla ludności i armii; 2) wyprodukowanie surowca dla przemysłu (cukier, nawozy sztuczne); 3) zapewnienie wystarczającej ilości pasz dla bydła, trzody chlewnej i t. d." (tamże).

Wiosna nie czeka. Czas wziąć się na serio do pracy tymbardziej, że jest ona pracą na własnym zagonie i dla siebie.

W. R.

Przegląd prasy

„Rzeczpospolita" w artykule p. t. „Jest wojna" pisze:

„Jest wojna — to znaczy, że jest wróg. Znamy go dobrze — zbyt długo walczyliśmy z nim na własnej i cudzej ziemi, zbyt wiele ofiar złożyliśmy w tej walce, zbyt żarliwie ślubowaliśmy odwet i zemstę, by móc teraz o jego istnieniu zapominać. Jeśli są wśród nas tacy, którzy zapomnieli lub nigdy o tym nie pamiętali, kto to jest Niemiec, którzy z żalem wspominają okupacyjne czasy łatwego szmuglu i łatwej kradzieży, dla których walcząca i twórcza polska rzeczywistość zbyt jest twarda, a jej drogi zbyt proste, — to są to na pewno jedynie wyjątki. Kto walczył lub walczy w Wojsku Polskim, kto stracił kogoś bliskiego w boju z niemcami, w więzieniu lub obozie, kto doświadczył nędzy i poniżenia okupacji, brutalnego bezprawia łapanek straszliwego wyzysku polskiej pracy i polskiej gleby, kto pozostał wierny Polsce i sumieniu, kto ma cierpki smak klęski i gorzki smak obczyzny — ten o istnieniu wroga nie jest w stanie zapomnieć aż do chwili ostatecznego nad nim zwycięstwa. Zapomnieć o wojnie, to znaczy zapomnieć o wrogu. Zapomnieć o wrogu — to zapomnieć o Polsce".

O wrogu trzeba zawsze pamiętać, trzeba być nieustannie czujnym, trzeba pilnować by kara była odpowiednią i proporcjonalną do zbrodni. Temat podobny porusza „Życie Warszawy".

„Pół Europy wymrze z głodu, ale naród niemiecki będzie odtąd syty i zasobny — powiedział Göering — i cały naród niemiecki nie tylko przyjął chętnie tę maksymę, ale wziął i bierze jeszcze udział w dosłownym jej wypełnianiu. Dlatego też Kongres napiętnował tych wszystkich, którzy popierają tolerancyjną politykę w stosunku do Niemiec po ich pokonaniu. Kongres w swojej uchwale zażądał aby naród niemiecki przymuszony został do odbudowania tego, co niemcy zniszczyli w Związku Radzieckim, w Anglii i wszystkich okupowanych krajach Europy.

Naród niemiecki jako całość — mówi dalej uchwała — ponosi odpowiedzialność za wszystkie zbrodnie faszyzmu niemieckiego — hitleryzmu i musi odkupić i odpokutować za te zbrodnie.

Naród niemiecki musi odbudować miasta i osady, musi zwrócić to, co zagrabił, musi oddać narodom Europy to wszystko co zniszczył. Dopóki nie będzie z gruntu wykorzeniony jad hitleryzmu, nad narodem niemieckim musi być roztoczona ścisła kontrola. Niemcy muszą raz wreszcie odpokutować za swoje zbrodnie, muszą wynagrodzić wszystkie krzywdy wyrządzone ludzkości — oto treść uchwały Kongresu".

Pogrzeb Bohaterów Warszawy

WARSZAWA, (Polpress). — W dniu 25 marca b. r. o godz. 12-ej odbędzie się uroczysty pogrzeb pięciu członków Sztabu Armii Ludowej.

Życiorys poległych członków Sztabu Armii Ludowej:

1) Dowódca warszawskiej Gwardii Ludowej, później Armii Ludowej Bolesław Kowalski, pseudonim Ryszard, wyrósł z ludu Pragi. Był jednym z organizatorów pierwszego oddziału partyzanckiego. W maju 1942 wraz z oddziałem wyruszył w teren, gdzie organizował akcje sabotażowe — powodował katastrofy kolejowe przez odkręcanie szyn. W jesieni 1942 r. wraca do Warszawy, gdzie organizuje zamach będący odwetem za powieszenie więźniów politycznych. M. in. zorganizował zamach na Dworzec Główny i na kawiarnię Cafe-Club.

Wiosną 1943 r. musiał opuścić Warszawę i przeniósł się do wojew. Krakowskiego. Tam zorganizował napad na jeden z obozów koncentracyjnych i uwolnił więźniów. Bolesław Kowalski zorganizował zamach na wytwórnię Papierów Wartościowych. Podczas powstania w sierpniu 1944 r. zmusił oddziały A. K. do utrzymania barykad przy Okopowej i Ogrodowej. Na Woli dokonał napadu na pancerny oddział niemiecki. Kierował obroną placówki Armii Ludowej na Starym Mieście. Oddział jego zniszczył wtedy 8 czołgów niemieckich w tym dwa Tygrysy.

Bolesław Kowalski poległ wraz ze swoimi żołnierzami 27 sierpnia 1944 r. Rozkazem Dowódcy Naczelnego Bolesław Kowalski został mianowany pułkownikiem.

2) Mjr. Stanisław Nowicki — był redaktorem „Armii Ludowej" — z zawodu architekt. Wydawał podczas powstania dziennik.

3) Mjr. Lanota — był najbliższym współpracownikiem Bolesława Kowalskiego i szefem Sztabu Armii Ludowej.

4) Pułk. Kozab — do ostatniej chwili pełnił obowiązki jednego z dowódców Armii Ludowej.

5) Matywiecki był organizatorem Związku Bojowego.

Pogrzeb ofiar bestialstwa niemieckiego

SIERADZ, (Polpress). — Na poligonie pod Sieradzem odkopano zbiorową mogiłę Polaków wymordowanych przez niemców. Specjalna Komisja Śledcza wyłoniona przez miejscowe władze stwierdziła, że w mogile tej niemcy pochowali 20 Polaków z terenu Sieradza i okolic. Nieszczęśliwe ofiary były publicznie rozstrzelane w Sieradzu 1942 roku, podczas słynnych w owym czasie łapanek urządzonych przez gestapo.

Dla zamaskowania swej zbrodni siepacze hitlerowcy obsadzili mogiłę brzozowymi drzewkami.

Dnia 11 marca b. r. odbył się w Sieradzu manifestacyjny pogrzeb ofiar niemieckiego terroru, z udziałem lokalnych władz i tłumów miejscowej ludności.

Apel EAM do aliantów

LONDYN, (United Press). — Jak donoszą z Aten, EAM zwrócił się do rządów Stanów Zjednoczonych, Anglii, Rosji i Francji przez przedstawicielstwa dyplomatyczne w Atenach z prośbą o stworzenie międzyalianckiej komisji dla zbadania sytuacji w Grecji. Według EAM sytuacja pogarsza się coraz bardziej z powodu pogwałcenia przez rząd umowy. EAM zwraca się do mocarstw, aby „powzięły konieczne kroki, zapewniające narodowi greckiemu wolności demokratyczne".

Ewakuacja miast japońskich

TOKIO, (Tass). — Jak donosi gazeta „Majnichi Simbun" pełnomocnik rządu japońskiego dla spraw ewakuacji ludności miast japońskich Kumagau, oświadczył, że zgodnie z planem decentralizacji i odciążenia Tokio cała ludność stolicy Japonii, z wyjątkiem osób, pracujących w ważnych przedsiębiorstwach, podlega ewakuacji do okolic wiejskich. Ewakuowani będą obowiązani do pracy w gospodarstwie wiejskim.

Osoby obowiązane do pozostania w Tokio będą w razie konieczności zatrzymane przymusowo w mieście.

Przemówienie premiera Koiso

MOSKWA, (Polpress). — Agencja Tass donosi, z Tokio, że premier Koiso wygłosił przez radio przemówienie, w którym oświadczył, że garnizon wyspy Jivo-Sima podjął w nocy na 17 marca ostatnie kontrataki przeciwko przeważającym siłom amerykańskim. Utrata tej wyspy, powiedział premier japoński, ma poważny wpływ na bieg wydarzeń wojennych na Pacyfiku. W miarę zbliżania się frontu do terenów macierzystych sytuacja będzie coraz poważniejsza, lecz, podkreślił Koiso, nie ma mowy o porozumieniu z przeciwnikiem.

Utworzenie Komitetu Budowy Pomnika Wdzięczności Żołnierzowi Armii Czerwonej w Częstochowie

W dniu 22 marca 1945 r. odbyło się w gabinecie Prezydenta Miasta Konstytucyjne zebranie „Komitetu Budowy Pomnika Wdzięczności Żołnierzowi Armii Czerwonej" w Częstochowie. W zebraniu wzięli udział: ob. Janik Fr. przedst. P. P. R.; ob. Prokop Paweł — przedst. P. P. S.; ob. Kapalski Damazy — przedst. Stron. Demokr.; ob. Łącki Ant. — przedst. R. Zw. Zaw.; ob. Stępień Bolesław — przedst. Miejsk. Rady Narod.; ob. Hućko Roman — przedst. Starostwa Pow.; ob. Langier — Prezydent Miasta Częst.; ppor. Kostrzewa — przedst. W. P.; ob. Rousseau W. — przedst. prasy; ob. Zieliński Stef. — przedst. Spółdzielczości; ob. Wyłupek Anna — przedst. Wojew. delegat do Reformy Rolnej; ob. Więckowska-Siwowa Kr. — przedst. świata lekarsk.; ob. Mariański Andrz. — propag. miejska; ob. Ihnatowicz St. — przedst. Państw. Insp. Leśnej.

Zebranie zagaił w imieniu Komisji Organiz. ob. inż. Ihnatowicz, który zakomunikował zebranym, że cztery Stron. Polit. wraz z R. Zw. Zaw. powołały Komisję Organizac., w skład której weszło 6 osób: ob. Chudy, ob. Demianow, ob. Ihnatowicz, ob. Kapalski, ob. Łącki i ob. Rousseau W. i poleciły tejże Komisji zorganizowanie Komitetu Budowy Pomnika Wdzięczności Armii Czerw.

Komisja Organ. porozumiała się z wyżej wymienionymi organizacjami i stowarzyszeniami, które wydelegowały swych przedstawicieli do Komitetu.

Zebranie prowadzone pod przewodnictwem ob. inż. Ihnatowicza odbyto z następującym porządkiem obrad:

1) Ukonstytuowano Komitet,

2) Ustalono tekst odezwy

3) Ustalono fundusze na budowę pomnika,

4) Powołano sąd konkursowy.

Uchwalono powołać do Prezydium Komitetu 7 osób w następującym składzie: 1) Przewod. Prezydent miasta ob. Langier, 2) I-w przewod. ks. Biskup Kubina, 3) II-w. przewod. ppłk. Kondratowicz, 4) III-w. przewod. — ob. inż. Ihnatowicz St. 5) Sekretarz — ob. Kapalski Damazy. 6) I skarbnik — ob. Janik Franc.., 7) II skarbnik — ob. Siecieiński.

Następnie uchwalono przyjąć bez zmian tekst odezwy do społeczeństwa, zaproponowany przez Komisję Organiz.

Z kolei ustalono, że fundusze na budowę pomnika winny być zebrane przez całe społeczeństwo. W tym celu sekretarz i skarbnicy mają porozumieć się z organizacjami i instytucjami, wchodzącymi w skład Komitetu, aby zbiórka składek na pomnik była wszędzie przeprowadzona, nadto aby obmyślono właściwe sposoby i metody tej zbiórki nie pomijając i terenu wiejskiego poza Częstochową. Składki ma przyjmować także i Administracja „Głosu Narodu"

Postanowiono ogłosić konkurs otwarty na projekt pomnika, przy czym ustalono następujące wytyczne: 1) pomnik ma stanąć na placu Marszałkowskim albo na placu Daszyńskiego 2) wielkość pomnika nie może być mniejsza niż 5 m. wysokości, 3) musi być pomyślany i wykonany w materiale trwałym, 4) winien być wyrazem wdzięczności całego społeczeństwa dla Armii Czerw. za wyzwolenie spod jarzma okupacji hitlerowskiej. Celem należytego przeprowadzenia konkursu postanowiono powołać Sąd Konkursowy w składzie 9 osób, z tego 4 przedstawicieli Komitetu i 5 przedstawicieli świata artystycznego.

Z ramienia Komitetu Budowy delegowano: za Przewod. Inż. arch. Usakiewicza, na członków: ob. Rousseau, ob. Demianowa i ob. Ihnatowicza polecając im dokooptowanie przedstawicieli świata artystycznego.

Ustalono 3 nagrody za najlepsze projekty: I — 10,000 zł., II — 5,000 zł., III — 2,000 zł. Nagrody będą płatne natychmiast po rozstrzygnięciu konkursu z tym warunkiem, że autor projektu, który będzie przyjęty przez Komitet do wykonania — otrzymuje 50 proc. zaraz, a drugie 50 proc. po wykonaniu i wystawieniu pomnika, co może być przeprowadzone pod osobistym kierunkiem autora. W tym celu zostanie zawarta z autorem specjalna umowa, przewidująca oddzielne wynagrodzenie za pracę związaną z kierowaniem i dozorowaniem robót wykonanych nad pomnikiem.

Termin rozstrzygnięcia konkursu winien być tak pomyślany, aby kamień węgielny pod budowę pomnika mógł być położony w święto 1 Maja.

Na tym zebranie zakończono przekazując dalsze prace wykonawcze wykonawcom gospodarczym.

Reforma Rolna w pow. Częstochowskim

Stan prac nad Reformą Rolną w powiecie częstochowskim przedstawiał się do dnia 22 marca b. r. następująco:

Pomiary majątków przeznaczonych do parcelacji są już na ukończeniu. Parcelacją objęła 43 majątki o ogólnej powierzchni 8.735 ha, z czego całkowicie rozparcelowano już 3053 ha. Pozostałe majątki zostaną rozparcelowane w najbliższym czasie. Wyłączono spod parcelacji na cele oświatowe, społeczne, hodowlane i produkcyjne 1070 h.

Przy tej pracy wyłączeniowej Państwowy Urząd Ziemski łącznie z Radą Narodową i Pełnomocnikiem do Reformy Rolnej ob. Jabłońskim brał pod uwagę: jakość ziemi, stan budynków, kulturę i ogólny stan danego majątku, jak: kanalizacja, drenowanie, zelektryfikowanie, odległenie od szosy i od miasta Częstochowy, jako ośrodka kierowniczego całą pracą.

Projekty Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Oświaty obejmują bardzo duży zakres pracy, gdyż przewidują rozbudowę szkół rolniczych różnego typu, a mianowicie: 1) gminne, z przymusową nauką roczną dla chłopców, jak i dziewcząt. 2) powiatowe, 3) licealne. 4) uniwersytety ludowe. 5) szkoły specjalne.

W planowaniu rozmieszczenia szkół musiano liczyć się z możliwościami ułatwiającymi jak najszybsze zrealizowanie tych ważnych zamierzeń. Na szkoły gminne przeznaczono następujące majątki: Zagórze, Zakrzew, Turów, Rzesawy, Kamyk, Mirów, Dankowice, Gorzelnice, Mokrzysz, Panki, Zarębice. Dębów łącznie z gospodarstwem rybnym. Bystrzanowice, Kalej, Grodzisko i Konin. Na szkoły powiatowe — Libidza, Małusy. Na Liceum — Lipie. Szkoła ogrodnicza — Łojki; społeczna — Wrzosowa i Kłobukowice. Produkcja nasion w Zagórzu, gm. Złoty Potok i w Jaskrowie. Jedyną i słynną hodowlą pstrągów w Złotym Potoku będzie rozszerzona. Wancerzów przeznaczony został na ambulatorium weterynaryjne.

Ośrodki o wysokiej kulturze rolnej zużytkowane zostaną w sposób celowy i piękny i wpływać będą na wydatne podniesienie poziomu naszego życia gospodarczego.

Dnia 25 marca w Złotym Potoku w obecności przedstawicieli Rządu uroczystym aktem nadana zostanie ziemia 210 bezrolnym i małorolnym chłopom. Dzień ten będzie datą przełomową w życiu społecznym i gospodarczym naszego powiatu.

Kronika miasta i powiatu

Marzec 24 Sobota

Dziś: Gabriela
Jutro: Zwiast. N. M. P.

Zaciemniamy od zmroku do świtu

OD REDAKCJI

Redakcja zawiadamia swych współpracowników i urzędy, iż wszystkie artykuły i wzmianki nadsyłane do druku w gazecie, jak i do wykonania w drukarni winny być nadsyłane w dwu egzemplarzach oraz napisane na maszynie lub czytelnym pismem. W przeciwnym razie żadne druki nie będą wykonywane.

Zapowiedziany transport cukru dla Częstochowy już nadszedł

Jak się dowiadujemy nadeszło do naszego miasta 38 wagonów cukru. Jest to pierwsza część zapowiedzianego transportu i liczy 700 ton.

Dalej przewidziana jest dostawa pszenicy w większych ilościach.

Dzięki ofiarności Dowództwa Armii Czerwonej oraz sprawnej organizacji ludność Częstochowy jeszcze przed świętami otrzyma przydział cukru, a w najbliższej przyszłości będzie wydawany chleb w dostatecznej ilości.

Od Dowódcy I i IV Frontu Ukraińskiego otrzymały już cukier miasta: Kielce, Kraków i Katowice.

Zarządzenia O.P.L. obowiązują nadal

Referat O.P.L. przypomina ludności m. Częstochowy, że wszystkie zarządzenia, dotyczące obrony przeciwlotniczej jako to: o zaciemnianiu, utrzymaniu schronów przeciwlotn., kopaniu rowów, pełnieniu dyżurów obowiązują nadal w całej rozciągłości.

Zgłaszać dzieła sztuki pozostawione przez niemców

Wzywa się mieszkańców m. Częstochowy, ażeby do dnia 15 kwietnia 1945 r. zgłosili posiadane u siebie, a pozostawione przez niemców, polskie dzieła sztuki, jak: obrazy, rzeźby, grafikę, antyczne meble, gobeliny, porcelanę, brązy, książki traktujące o sztuce i inne przedmioty o wartości muzealnej, a będące dorobkiem i własnością Narodu Polskiego.

Zgłoszenia należy składać w Zarządzie Miejskim — Wydział Oświaty i Kultury, ul. Dąbrowskiego 7, I piętro, pok. Nr. 105.

Kurs pedagogiczny w Częstochowie

Przy organizującym się w Częstochowie Liceum Pedagogicznym, które rozpocznie działalność po świętach Wielkanocnych, ma powstać 3-ch miesięczny Kurs Pedagogiczny, przygotowujący nauczycieli szkół powszechnych. Na kurs są przyjmowani absolwenci i absolwentki liceów ogólnokształcących lub równorzędnych szkół zawodowych, którzy nie przekroczyli lat 30. Dla młodzieży zamiejscowej, studiującej zarówno w L. P., jak i na kursie przewidziany jest internat. Zapisy do I i II klasy Liceum Pedagogicznego oraz na 3-ch miesięczny Kurs Pedagogiczny przyjmuje Oddział Szkół Wyższych Wydziału Oświaty i Kultury, ul. Dąbrowskiego 7, I piętro, codziennie od godz. 10—12. Dla niezamożnych uczniów przewiduje się stypendia.

Walne zgromadzenie pracowników pocztowych

Rada Związków Zawodowych komunikuje, że w dniu 26 marca 1945 r. o godz. 15 w świetlicy gmachu Urzędu Pocztowego przy ul. Śląskiej odbędzie się walne zgromadzenie pracowników pocztowych i teletechnicznych, celem wyboru rad załogowych. Stawiennictwo osobiste wszystkich pracowników obowiązkowe.

Rejestracja emerytów pocztowych

Dyrekcja Poczt i Telegrafów zarządziła rejestrację emerytów pocztowych oraz wdów i sierot po pracownikach, względnie emerytach. Zgłaszający się winni wylegitymować się kartą rozpoznawczą lub innym ważnym dokumentem oraz przedłożyć zgłoszenie o wypłatę zaopatrzenia emerytalnego. Formularz zgłoszeniowy wydaje urząd pocztowy. Rejestracji dokonuje się w Głównym Urzędzie Pocztowym przy ulicy Śląskiej okienko Nr. 8.

Utworzenie komisji sanitarnej

(h) W porozumieniu z wiceprezydentem miasta dr Wolańskim, z urzędowym lekarzem dr Siciarzem na terenie Częstochowy utworzona została specjalna komisja sanitarna, której zadaniem będzie sprawdzanie stanu czystości miasta i karania tych, którzy nie przestrzegają przepisów higieny.

W związku z tym ostrzega się właścicieli domów, administratorów i dozorców, aby oczyścili niezwłocznie swe podwórza, w trosce o zdrowie publiczne i dla uniknięcia mandatów karnych.

Kary za nieporządek

(h) Za wykroczenia sanitarno-porządkowe na terenie posesji mieszkaniowych Komisja Sanitarna ukarała grzywną pieniężną 16 właścicieli nieruchomości.

Komunikaty Z. W. M.

Zarząd Miejski w Częstochowie Związku Walki Młodych zawiadamia, że w niedzielę, dnia 25.3.1945 r. odbędzie się w Blesznie w sali Remizy Strażackiej o godz. 4-ej po południu Wielki Wiec młodzieży, na który zaprasza serdecznie młodzież Bleszna i okolicy.

*

Z.W.M. zawiadamia, że w niedzielę, dnia 25 o godz. 15 (3 po poł.) na boisku „Brygady" Puławskiego 3. Drużyny Z. W. M. Raków — Śródmieście rozegrają pierwsze spotkanie towarzyskie piłki nożnej.

Wstęp bezpłatny.

Powstaje Spółdzielnia Rady Zw. Zawodowych (Oddział Budowl.

Rada Zw. Zawodowych (oddz. Budowlany), przyjmuje zapisy na członków spółdzielni Budowlanej ob: Inżynierów, Budowniczych, Mistrzów, Czeladzi i Rob. do dnia 27 marca włącznie w godzinach od 10 do 13-ej. W środę, dnia 28 marca o godzinie 16-ej zebranie członków Spółdzielni Budowlanej celem podpisania statutu i przesłania Związkowi Rewizyjnemu Spółdzielców do zaopiniowania w Radzie Zw. Zawodowych II Aleja 43.

Uruchomienie Miejskiego Ośrodka P. W. i W. F. w Częstochowie

W lokalu referatu wojskowego Zarządu Miejskiego odbyła się wczoraj konferencja poświęcona sprawom przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego.

Ob. kapitan Zawadzki komendant Rejonowej Komendy Uzupełnień w Częstochowie powitał zebranych delegatów partyj politycznych, Związków Zawodowych i organizacyj społecznych podkreślając wielkie znaczenie P. W. i W. F. w czasie wojny i jego rolę w wychowaniu karnego, zdyscyplinowanego i świadomego swych obowiązków obywatelskich społeczeństwa. Po omówieniu spraw organizacyjnych ob. Zawadzki zakomunikował, że wszystkie partie, Związki Zawodowe i organizacje społeczne na terenie naszego miasta winny prowadzić dla swoich członków P. W. i W. F. Instruktorzy muszą posiadać odpowiednie kwalifikacje i być zatwierdzeni przez komendanta R. K. U.

Do skoordynowania wszelkich poczynań z zakresu P. W. i W. F. na terenie miasta będzie mianowany Miejski Komendant P. W i W. F. Do jego kompetencji będzie należało między innymi: opieka nad boiskami sportowymi, strzelnicami, układanie kalendarza zawodów sportowych i czuwanie nad ich wykonaniem, nadzór nad klubami sportowymi i hufcami przysposobienia wojskowego i t. p.

Do czasu zwolnienia budynku przy ul. Pułaskiego 2, Miejski Komendant P. W. i W. F. urzędować będzie w lokalu Zarządu Miejskiego przy ul. Dąbrowskiego 7, I p. str. lewa pok. Nr. 106, gdzie należy się zwracać po wszelkie instrukcje i informacje w godzinach od 10-12.

Zakład kąpielowy wznawia swą działalność

Zakład kąpielowy „B-cia Kremscy" przy ul. Katedralnej Nr. 17, zawiadamia Sz. klientelę, że czynny jest codziennie od godz. 8 do 15 za wyjątkiem niedziel i poniedziałków, łaźnie parowe tylko w czwartki. W tygodniu przedświątecznym wyjątkowo zakład będzie również otwarty w poniedziałek 26 b. m.

Podziękowanie

Rodziny zakładników rozstrzelanych przez katów hitlerowskich na Rynku Wieluńskim 1. XI 1943 r. składają: Społeczeństwu Częstochowy, szczególnie ks. Dr. Uniarskiemu, dowódcy Garnizonu Częstochowskiego Wojsk Polskich, kompanii honorowej i orkiestrze Wojska Polskiego, oraz tym, którzy na barkach swych odnieśli na miejsce wiecznego spoczynku najdroższe nam osoby wyrwane z łona naszych rodzin brutalną zbrodniczą dłonią odwiecznego wroga — za oddanie ostatniej posługi w czasie ekshumacji i pogrzebu — z głębi serca płynące słowa podziękowania.

Walne zebranie R.K.S. „Skra"

W dniu 25 b .m. odbędzie się walne zebranie R.K.S. Skra, na które uprasza się o przybycie wszystkich członków i sympatyków.

Nocne dyżury aptek

Dnia 24 i 25 b .m. dyżurują następujące apteki:

Z. Szostakiewicza — Nowy Rynek 6,
Wł. Sikory, — Śląska 4.

Uroczystości manifestacyjne

nadania aktów własności ziemi bezrolnym i małorolnym gm. Zł. Potok

W dniu 25 marca 1945 r. tj. w niedzielę odbędzie się na terenie gm. Złoty Potok wielka uroczystość manifestacyjna z okazji uwłaszczenia i wręczenia aktów własności ziemi bezrolnym i małorolnym obywatelom gm. Złoty Potok.

Na uroczystość tę między innymi przybędą członkowie I. przedstawiciele Rządu Rzeczypospolitej oraz szereg poważnych osobistości, z władz administracyjnych, wojskowych i samo rządowych. Uroczystość ta jest pierwszą manifestacyjną imprezą na terenach Polski z tej strony Wisły, oswobodzonych od okupanta niemieckiego przez Armię Czerwoną i Wojsko Polskie w miesiącu styczniu 1945 r.

Celem tej uroczystości jest uświadomienie społeczeństwa polskiego o dokonywujących się przemianach w dziedzinie ustroju rolnego, zdążających do zaspokojenia głodu łaknących ziemi chłopów, podniesienia stopy życiowej wsi, zmniejszenia jej nadmiernego przeludnienia, jednym słowem do osiągnięcia tych celów, o jakie lud wiejski walczył przez szereg pokoleń, a do czego stany posiadające nie chciały za żadną cenę dopuścić. Ziszosa się fundamentalny postulat mas chłopskich „Ziemia dla chłopów".

Dlatego też udział wsi polskiej w tej uroczystości winien być gremialny. Winna ona dać wewnętrzny i zewnętrzny wyraz zrozumienia dokonywujących się na jej korzyść epokowych przeobrażeń ustrojowych. Nie powinno być żadnej przeszkody do wzięcia udziału w uroczystościach przez ludność wiejską okolicznych wsi, a nawet przez społeczeństwo miasta Częstochowy.

Uroczystości manifestacyjne rozpoczną się dnia 25 marca 1945 roku, to jest w niedzielę zbiórka ludności, dzieci szkolnych, organizacji społecznych, wojska polskiego, straży pożarnych przy bramie triumfalnej w Janowie ok. godz. 9-ej rano, po czym przeniosą się one do pałacu w Złotym Potoku, gdzie nastąpią okolicznościowe przemówienia, wręczenie uwłaszczonym chłopom aktów nadania ziemi, odprawienie mszy. św. polowej na terenie parku pałacowego oraz na zakończenie odbędzie się śniadanie na cześć dostojnych gości, po czym nastąpi wyjazd członków i przedstawicieli Rządu na dalsze uroczystości do Przyrowa, celem oddania hołdu męczennikom pomordowanym w bestialski sposób przez faszystowskich niemców.

Komitet Organizacyjny Uroczystości Manifestacyjnej apeluje do ludności okolicznych wsi i miasta Częstochowy, aby dnia 25 marca. t. j. w niedzielę w zwartych grupach i strojach ludowych z transparentami wzięła jak najliczniejszy udział w uroczystościach, dla żadokumentowania swej wdzięczności i radości z powodu tego święta.

Bo nadeszła oczekiwana wiosna i nadzieja lepszego jutra, lepszej przyszłości wsi, jaśniejszych dni w dotychczasowym jej szarym życiu.

Pogrzeb w Rakowie poległych pod Włoszczową

Dnia 17 marca r .b. odbył się w Rakowie uroczysty pogrzeb ciał 6-ciu bohaterów, poległych w walce z barbarzyńskim najeźdźcą. W pogrzebie tym, który zmienił się w manifestację mieszkańców Rakowa, pragnących uczcić szczątki bohaterskich bojowników o wolność z hitlerowskim ciemiężycielem — wzięli udział prócz rodzin poległych —, towarzysze ideowi i towarzysze pracy z Zarządem Huty Raków i sztandarami, ob. prezydent m. Częstochowy, przedstawiciele Związków Zawodowych, duchowieństwo, oddział milicji Dzielnicy Raków — młodzież uczaca się, wojsk wy pluton honorowy wraz z orkiestrą — oraz liczni mieszkańcy.

Zwłoki bohaterów przewieziono na 3-ch udekorowanych zielenią platformach z Huty Raków do miejscowego kościoła. Po nabożeństwie żałobnym kondukt ruszył przy dźwiękach orkiestry wojskowej, na cmentarz, przy brama którego orkiestra wojskowa odegrała hymn „Jeszcze Polska nie zginęła".

Nad otwartymi grobami wygłosili przemówienia: ks. Proboszcz, przedstawiciel Rady Związków Zawodowych oraz towarzysze pracy z P.P.R. Następnie odśpiewano „Rotę", po czym wojskowy pluton oddał na cześć poległych 3 salwy honorowe.

Uroczystość ta była jedną z tak licznych na terenie naszego miasta i powiatu uroczystości żałobnych, będących dowodem krwawiących, niezliczonych ran, jakie społeczeństwu naszemu zadał katowski i barbarzyński hitlerowski zaborca.

Uroczystość ta była zarazem aktem hołdu, podzięki i pamięci, jaki powstająca z niesłychanego w dziejach ucisku nad narodem, z tortur i mąk — wolna demokratyczna Ojczyzna, składa bohaterskim, walczącym o Jej wolność z hitlerowskim faszyzmem — bojownikom-bohaterom.

J. Ks.

Do miłośników pięknej

W niedzielę, dnia 25 b. m. o godz. 12 w południe w dużej sali Miejskiego Teatru odbędzie się III koncert Miejskiej Symfonicznej Orkiestry.

Po raz pierwszy Częstochowa będzie miała możność usłyszeć koncert fortepianowy Liszta Es-dur w wykonaniu znakomitego pianisty Sergiusza Nadgryzowskiego z akompaniamentem orkiestry symfonicznej pod dyrekcją dyr. Opery Warszawskiej J. Śliliha. W programie m. in. orkiestra wykona przepiękną suitę Bizeta „L'Arlesienne". Program i wykonawcy mówią sami za siebie.

Odbyło się już kilka koncertów muzyki poważnej tak orkiestry symfonicznej jak i solistów, no i z dużym żalem stwierdzić należy, że publiczność nie dopisała. Nie należy sądzić, że w tak dużym mieście, jak Częstochowa, nie znajdzie się 700 osób, prawdziwych miłośników muzyki, dla zapełnienia sali Teatru. A przecież najwyższym i najszlachetniejszym wyrazem uczuć muzycznych jest właśnie muzyka symfoniczna.

Nadmienić trzeba, że prawie połowa członków Miejskiej Orkiestry Symfonicznej to artyści Filharmonii Warszawskiej.

A więc miłośnicy muzyki! Do zobaczenia w niedzielę na koncercie. Zdz. Sieboum.

Zygmunt Fabiniak

* * *

Czemuż tak trwożnie skradasz się człowiecze
i wzrokiem dzikim mierzysz ludzkie twarze?
Źrenice twoje są jak krwawe miecze.
Stój! Nie uciekaj! Niech z tobą pogwarzę.

Mówisz, żeś smutny, bo życia ołtarze
padły i myśl już nigdy nie ucieczę
i nic obrazów widzianych nie zmaże,
zmora przeszłości w przyszłość się powlecze.

Tak, to jest prawda, lecz czy widzisz zorze,
która noc ciemną jak włócznią rozdziera?
Jeszcze nie widzisz! Więc czekaj w pokorze
i wiedz, że w mroku świat ten nie umiera,
zerwij swych wspomnień dławiącą obrożę,
bo nowa karta księgi się otwiera.

Częstochowa, 1943.

Reflektorem w życie

Paradne gwiazdy...

Szumny tytuł. Artyści warszawscy w Częstochowie! Znęcony tym idę na spektakl w kinie „Wolność", by po ciężkiej pracy odpocząć, znaleźć odprężenie nerwów.

Jaki wynik? Przede wszystkim przedstawienie rozpoczyna się z opóźnieniem, co nastraja mnie niedobrze. Ale jakoś tłumacze to względami technicznymi. Kurtyna idzie w górę. I tu rozpoczyna się tragedia. Panowie warszawiacy, wy chyba pomyliliście się, lub celowo odstawiacie „warszawską lipę". Wykonawcy jak wykonawcy, jedna Górska i Hanusz na jakim takim poziomie — reszta, szkoda słów. Wola Boga: „I w Paryżu nie zrobią z owsa ryżu". Ale program to już istny kryminał. „Gwiazdom" z Warszawy wydawało się, że są na jarmarku w Pipidówce, lub w podmiejskiej knajpie o specjalnej publiczności, gdzie każda piosenka, każdy głupi dowcip byleby miał trochę pieprzyku (wulgarności) jest uważany za dobry. Chyba to nieporozumienie? Nic dziwnego, że publiczność nie interesowała się tym, co działo się na scenie, że wyrażała swe niezadowolenie gwizdami aż wywołało to przemowę konferansjera o kulturze. Panowie artyści, czy przypadkiem nie pominiście do siebie wziąć tych słów? To, co wy pokazaliście Częstochowie, to nie teatr, to nie kultura. My tu jesteśmy już przyzwyczajeni do czegoś lepszego. Nawet najbardziej krytykowane przedstawienia miejscowych artystów były na poziomie o trzy nieba wyższym. Taki, jak wasz zespół, nie powinien pokazywać się w Częstochowie, a jeśli już przyjechał, to niech nie „odstawia lipy", a da przyzwoity program. Widz.

Z życia kulturalnego

Koncert M. Karwowskiej i Janusza Popławskiego

Artyści Opery, Operetki i Radia p. Maryla Karwowska i Janusz Popławski dadzą w dniu 25 marca b .r. o godzinie 17-ej koncert w Kinie Wolność, przy ul. Kościuszki, na który złożą się arie operowe, operetkowe i pieśni.

Bezpłatne przedstawienie „Parady gwiazd"

W kinie „Bałtyk" w niedzielę o godz. 9-ej rano odbędzie się dla robotników bezpłatne przedstawienie zespołu „Parady gwiazd".

„Przepióreczka" dla nauczycielstwa

Staraniem Wydziału Oświaty i Kultury w poniedziałek, dnia 26 b .m. o godz. 16 odbędzie się w Teatrze Miejskim popularne przedstawienie komedii Stefana Żeromskiego „Uciekła mi przepióreczka" dla nauczycielstwa i ich rodzin. Bilety ulgowe do nabycia w Oddziale Oświaty Pozaszkolnej, Dąbrowskiego 7, pok. Nr. 105 w godzinach urzędowych.

Występy artystów warszawskich

Dnia 24-go marca b. r. o godzinie 17-ej w kinie „Wolność" wystąpią ulubieńcy publiczności warszawskiej Stefcia Górska, Nina Czerska, K. Hanusz, W. Jankowski, K. Pawłowski w wielkiej rewii p. t. „Parada Gwiazd".

Przy fortepianie Aleksandrow. Zapowiada K. Pawłowski. Codziennie zmiana programu.

*

W niedzielę w kinie „Bałtyk" o godz. 15 i 17, artyści warszawscy — Stefcia Górska, Karol Hanusz, Nina Czerska, Kazimierz Pawłowski, Irena Aleksandrow i Wacław Jankowski — przed wyjazdem z Częstochowy wystąpią w nowym repertuarze.

Repertuar Teatru

W niedzielę, dnia 25 marca o godz. 14.30 — rewia „Na wesołej fali".

O godz. 17-ej — „Uciekła mi przepióreczka".

Repertuar kin

Kino „Wolność" — „Spadochroniarze".

Kino „Polonia" — film produkcji polskiej 1939 „U kresu drogi" pocz. seansu o 13.30, 15.30, 17.30.

W niedzielę i święta 11.30, 13.30, 15.30, 17.30.

„Bałtyk" — „Nowa Ziemia" — pocz. sean. o godz. 13, 15, 17.

Powstaje pismo dla dzieci tygodnik „Nasz Światek" wydawn. „Ruch"

Dnia 29 marca b. r. ukaże się z datą 1 kwietnia b .r. pierwszy numer tygodnika (ewolucja ze względów technicznych prawdopodobnie pismo to będzie wychodziło raz na miesiąc z datą pierwszego). Cena egzemplarza zapłata 8 zł. Adres redakcji i administracji „Ruch". Śląska Ruch 16, tel. 10-88-ch.

PODZIĘKOWANIE

Zarządowi Miejskiemu, za pomoc w sprowadzeniu zwłok i urządzeniu pogrzebu ś. † p.

1) Henrykowi Popędzie,
2) Szymonowi Zjawińskiemu,
3) Romualdowi Zjawińskiemu,
4) Wojciechowi Bartnikowi,
5) Bronisławowi Białkowi,
6) Stefanowi Białkowi,
7) Władysławowi Błaszczykowi,
8) Feliksowi Bocianowskiemu,
9) Janowi Czubkowi,
10) Stefanowi Fikierowi,
11) Karolowi Kanusowi,
12) Stanisławowi Konopce,
13) Czesławowi Kręglewi,
14) Stanisławowi Miklasowi,
15) Adamowi Millerowi,
16) Władysławowi Pawlikowi,
17) Wacł.-Bronisł. Pawlikowi,
18) Stanisławowi Koralowi,
19) Tadeuszowi Golińskiemu,
20) Wacławowi Łaglewce,

20 zakładnikom, rozstrzelanym przez oprawców hitlerowskich w dniu 16 grudnia 1943 r. w lesie pod Gidlami,

a w szczególności: Wielebnemu Duchowieństwu z ks. dr. St. Ufniarskim na czele, za jego ofiarną pomoc w czasie ekshumacji zwłok, Staroście Radomszczańskiemu ob. Starostce, Prezydentowi m. Częstochowy ob. Langierowi, Wiceprez. ob. Federakowi, Przedstawicielom Armii, Miejskiej Radzie Narodowej, Organizacjom politycznym, społecznym i zawodowym, T-wu Przyjaciół Dzieci T. U. R., Władzom kolejowym, Red. „Głosu Narodu", Członkom Straży Pożarnej, Braciom Szkolnym, Chórowi „Pochodnia" za wykonane piękne pienia w Katedrze, ob. Jaśkiewiczowi, ob. Czubkowi i ob. Kamińskiemu oraz wszystkim Koleżankom, Kolegom, Przyjaciołom i Znajomym, którzy tak licznie wzięli udział w manifestacji pogrzebowej. **Rodziny Zamordowanych.**

ś. † p.

Paweł Krzypkowski

Obywatel m. Częstochowy

opatrzony św. Sakramentami, zmarł w dniu 22 marca 1945 r., przeżywszy lat 87.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Kopernika Nr 69 do kościoła św. Rodziny, nastąpi w dniu 25 bm. o godz. 14-ej, po czym pogrzeb na cmentarzu na Kulach.

O smutnych tych obrzędach, krewnych, przyjaciół i znajomych zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

córki, synowie, synowe, zięciowie, wnuczki i prawnuczki.

1815

Zawiadamiamy rodziny i wszystkich znajomych ś. † p.

Bociągi Czesława i Zyderczyka Tadeusza

zamordowanych przez oprawców hitlerowskich w Olsztynie w dniu 5 czerwca 1944 roku,

że przeprowadzenie zwłok nastąpi dnia 27 marca b r. o godz. 4-ej pp. do kościoła św. Rodziny, po czym pogrzeb na cmentarzu na Kulach.

60

ś. † p.
z Czyłów

Helena Jastrzębowska

Opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 23 marca 1945 r., przeżywszy lat 25.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ul. Bocznej 3.5 do kościoła św. Zygmunta, nastąpi w niedzielę, d. 25 bm. o godz. 3,30 po poł., po czym pogrzeb na cmentarzu na Kulach.

O smutnych tych obrzędach zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych, pogrążeni w głębokim smutku

mąż, matka, siostra, bracia i rodzina.

1862

ś. † p.

Bogumiła Józefa Żyła

b. absolwentka Gimn. Państw. w Częstochowie

opatrzona św. Sakramentami, po krótkich i ciężkich cierpieniach, zmarła dnia 23 marca 1945 r., przeżywszy lat 22.

Wyprowadzenie najdroższych nam zwłok z domu żałoby przy ul. Twardej 4 do kościoła św. Antoniego na Ostatnim Groszu, nastąpi w niedzielę, dn. 25 bm. o godz. 3-ej po poł., po czym pogrzeb na cmentarzu na Kulach. Na smutne te obrzędy zapraszają

Rodzice, szwagier i rodzeństwo.

1856

ś. † p.

Walerian Organa

kupiec

zmarł dnia 22 marca 1945 r po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 39.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbędzie się w niedzielę, dnia 25 bm. o godz. 2.30 po poł. z domu żałoby przy ul. Mirowskiej 51 do kościoła św. Zygmunta, po czym pogrzeb na cmentarzu na Kulach.

O smutnych tych obrzędach zawiadamiają pozostałe w nieutulonym żalu

dzieci i rodzina.

1862

Zawiadomienie
ś. † p.

Mieczysław Filak

Członek Armii Ludowej

został zamordowany przez niemców w lipcu 1944 roku na terenie Liszki Dolnej pod Częstochową. Sprowadzenie zwłok odbędzie się 25 marca r. b. o godz. 15-tej na cmentarz Św. Rocha

O czym zawiadamiają **KOLEDZY.**

1865

W pierwszą bolesną rocznicę Śmierci naszego ukochanego Męża, Ojca i Dziadka

ś. † p.

Mącleja Leszczyka

w niedzielę, dnia 25 bm. o godzinie 7-ej rano w kościele św. Zygmunta, przed Wielkim Ołtarzem odprawiona zostanie Msza św., na którą zapraszają krewnych i osoby życzliwe pamięci Zmarłego

żona, dzieci i rodzina.

59

ś. † p.

Juliusz Czubaj

z Gosławic ogrodnik gm. Garnek

został zamordowany przez oprawców hitlerowskich w Chorzenicach.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę w parafii Dmenin.

O czym zawiadamiają przyjaciół i znajomych, pogrążeni w głębokim smutku

Rodzice i siostry.

1808

Palaczu!

zapamiętaj cztery słowa:

„Paschalskiego"

najlepsza gilza krajowa

Błachy

wszelkiego rodzaju, cyne, siatkę, kranik, w każdej ilości, oraz maszyny i narzędzia blacharskie i drykierskie, kupi

ZAKŁAD BLACHARSKI

Fr. Klabisz

Częstochowa,

Nowy Rynek 5 (w podwórzu)

Telefon 12-63.

1813

ZGUBY

Zgubiono portfel z gotówką i dowodami, jak: karta rozpoznawcza, karta rejestracyjna, dokument rejestracji wojskowej na nazwisko Rezpondek Roman, Warszawska Nr 34. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot dowodów, gotówkę proszę zatrzymać. 1722

Dnia 21.3.45. zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd Miejski w Częstochowie na nazwisko Augustyniak - Królikowska Anna, książkę Ubezp. Społ., kartę rejestracyjną, przepustkę i 900 zł. Uczciwego znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem do Redakcji „Głosu Narodu". 1867

Zgubiono zaświadczenie zastępujące dowód osobisty na nazwisko Szydziak Zygmunt, zam. Narutowicza 31. 1724

Unieważnia się dokumenty, zgubione dnia 12.3.45 r. na nazwisko Smaga Maria, zam. w Częstochowie, Narutowicza 37: Kartę rozpoznawczą wyd. przez Starostwo Jędrzejów, kartę rejestracyjną wyd. przez Zarząd Miejski w Częstochowie, świadectwo czeladnicze wyd. przez Państw. Szkołę Rzemieślniczą w Częstochowie. Znalazcę uprasza się o zwrot dokumentów i fotografii, pieniądze zatrzymać. 1703

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. w Dobromierzu, książkę wojskową, kartę rejestracyjną wojskową wydaną przez R. K. U. Włoszczowa, książeczkę Ubezp. Społ. na nazwisko Zamożniewicz Władysława, gm. Dobromierz, pow. Włoszczowa 1700

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. w Częstochowie, kartę rejestracyjną. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot. Pośpiech Aurelia. 1708

Unieważnia się zagubioną kartę rozpoznawczą Nr 444626 na nazwisko Sobińska Hanna. 1693

Zgubiono kartę rozpoznawczą wyd. przez Zarząd m. Częstochowy na nazwisko Wlosińska Helena, zam. Częst., Waszyngtona 61 m. 2. 1699

Zagubiono kartę rozpoznawczą na nazwisko Broniarczyk Józefa, Narutowicza 41. 1701

Zaginęła karta rozpoznawcza wyd. przez Zarząd m. Warszawy na nazwisko Broda Mieczysława Elżbieta. 1694

POSADY

Potrzebna pomocnica z gotowaniem. Zgłoszenia Częst., Aleja 19 m. 15. 1675

Potrzebny starszy chłopiec lub robotnik do sklepu. Zgłaszać się „Ćmielów", Aleja 42, ze świadectwami lub referencjami. 1552

Kelnerki młode, inteligentne, miłej powierzchowności, potrzebne na tychmiast. Oferty do Adm. „Głosu Narodu" pod Nr 1697. 1697

Potrzebne kobiety do pracy przy pakowaniu. Zgłoszenia: Częst., ul. Biegańskiego 10. 1776

Potrzebny chłopiec do koni. Częst., Rynek Wieluński 35. 1373

Poszukuje pracy w charakterze gospodyni lub kucharki, mogę się zająć gospodarstwem. Zgłoszenia: Częst., Aleja 28. Błaszczyk K. C. 1620

Potrzebna dziewczyna z umiejętnością gotowania, chętnie sierota. Warunki dobre. Częst., Aleja Wolności 13 m. 3. 1585

Potrzebne panienki do introligatorni, oraz chłopiec do rikszy. Wiadomość: Częstochowa, Żwirki i Wigury 12 (przy końcu Jasnogórskiej). Introligatornia.

Pracownica domowa z gotowaniem potrzebna. Świadectwa pożądane. Częst., Jasnogórska 16 m. 5, II p. 1732

KUPNO

Kupię „Mechanika" część I i II. Zgłoszenia do „Głosu Narodu" pod Nr 805.

Materiały na pasy i biustonosze kupuje pracownia. Częst., Senatorska 16, z podwórza, na lewo, parter. 1600

Kupię większe i małe ilości (butelki perfumeryjne, używane i nowe), terpentynę, nigrozynę oraz inne chemikalia i kosmetyki. Częst., ul. Warszawska 36, dozorca wskaże. 1645

Małżeńskie sprawy

rozwody, separacje, familijne, adoptacje, umowy, metryki, in. Warszawska kancelaria /Obr. Konsyst. przeniesiona: Częstochowa, Nowy Rynek 5 m. 8. godz. 11—13 i 16—18. Zamiejscowym listownie. 1604

Dr med.
Bolesław Stynulkowski
choroby wewnętrzne i płuc
przeprowadził się
w Alei N. M. Panny 18 m. 11
przyjmuje w godz. 13-14 i 15-17

Samochód
1,5 — 4 ton
na gazogenerator
kupi natychmiast
Fabryka E. Paschalski i S-ka
Piotrków, Piłsudskiego Nr 25
1691

Dr. Bolesław Buharewicz
b. ordynator kliniki chorób wewnętrznych Moskiewskiego Uniwersytetu
przeprowadził się na
ul. B. Joselewicz 15 m. 13
ord.: 11-12 i 16-17.

Dr med.
J. MOZOŁOWSKA
z Warszawy
choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od 2—4-ej
przy ul. Narutowicza Nr 3.
1650

Mechanik gilzowy
natychmiast poszukiwany.
Fabryka E. Paschalski i S-ka
Piotrków, Piłsudskiego Nr 25
1653

SPRZEDAŻE

Sprzedam pelerynę deszczową. Częstochowa, II Aleja 19 m. 7. Tamże reperacja płaszczy deszczowych.

Wózek i kolderkę sprzedam. Częst., Narutowicza 3 m. 10. 1587

Okazyjnie rowerek trzech-kołowy do sprzedania. Częst., Aleja Wolności 15. 1718

Sklep spożywczo-kolonialny z całkowitym urządzeniem, w dobrym punkcie, do sprzedania. Wiadomość Częstochowa, Aleja 28, dozorca wskaże. 1713

Silnik 6 cyl. 50 KM. niedotarty, po gruntownym remoncie, tanio sprzedam. Częst., ul. Waszyngtona Nr 26 m. 9, godz. 15—17. 1714

Sportowcy! Dwie pary rękawic bokserskich w pierwszorzędnym stanie, okazyjnie sprzedam. Sankiewicz-Kujawska 33 (ostatnia przewa bocznica ul. Chłopickiego) 1715

Z powodu wyjazdu sprzedam różne sprzęty kuchenne. Częst., ul. Teresy Nr 6, parter, prawo (przy ul. Kordeckiego). 1717

Szubę nową sprzedam, kołnierz bobrowy, spód piżmowce. Częst., II Aleja 36 m. 18, II p., 3 klatka schodowa. 1785

Pianino Kerntopf, stan dobry, biurko, stolik, 5 fotelików, komplet biurowy, sprzedam. Częst., ul. Berka Joselewicza 9. Dozorca wskaże. 1674

Rower wyścigowy typ „Alcion" na najlepszych częściach, okazyjnie sprzedam. Katedralna 8 m. 5a, II piętro, w podwórzu, na prawo. 55

Luksusowe autko na łożyskach kulkowych, wózek z budką i sportowy, do sprzedania. Częst., Jasnogórska 16 m. 5, II p. 1542

Wagę 5 kg. wanienka niemowlęca, do sprzedania. Częst., ul. św. Kazimierza 15 m. 3. 1729

Sprzedam sklep w dobrym punkcie Wiadomość w Adm. „Głosu Narodu" pod Nr 1702. 1702

Maszyna do sprzedania w dobrym stanie. Częst., ul. Bór 29 m. 1. 1709

Maszynę „Singera" gabinetową — sprzedam tanio. Częst., Wały Dwernickiego 49 m. 3.— 1686

Kostium granatowy, wiosenny — sprzedam. Częstochowa, Narutowicza 12 m. 4. 1687

Sprzedam: koszulki dla niemowląt, pas dla ciężarnych, rupturowy, obustronny nowy, fartuch gumowy, wózek głęboki dziecięcy i inne rzeczy z powodu wyjazdu. Częst., Stary Rynek 19 m. 4. 1693

Sprzedam: kuchnię kaflową przenośną z piekarnikiem, tapczan, wózek dziecięcy używany, piec pokojowy żelazny i beczki dla noworodka. Częst., Stary Rynek 13 m. 2, od godz. 16—18. 1698

Odkurzacz sprzedam. Częstochowa, III Aleja 50. Kawiarnia. 1681

Wózek dziecięcy ładny, głęboki, sprzedam. Częst., Stawowa 14, — Fryzjer. 1680

Rower, damkę, okazyjnie sprzedam. Częst., Wolności 3 5 m. 15. 1683

Tapczan i kapę pluszową, nową sprzedam. Wiad. Częst., III Aleja Nr 73 m. 9 (lewy ganek). 1676

Sprzedam: boksy męskie Nr 39 i czarne Nr 38, łóżeczko dziecięce żelazne. Oglądać Częst., ul. Kościelna 5 m. 7. 1734

Akordeon 120 basów, register, fotoaparaty Rotina, lustrzanka, Kodak 6x9 i kieszonkowy zegarek chronometr Zenith okazyjnie sprzedam. Wiadomość Częst., Mała 30 m. 1. 1663

STAROSTWO GRODZKIE w Częstochowie
Wydział Przemysłowy
Nr 424/45/Za.513.

Częstochowa, dn. 19 marca 1945 r.

Komunikat

Z dniem 19 marca 1945 r. został utworzony w Częstochowie Pododdział Centrali Węglowej Ministerstwa Przemysłu, mieszczący się przy Alei N. M. Panny 33, II brama, parter, tel. 24-71, powołany do załatwiania wszelkich spraw związanych z dostawą węgla z kopalń dla miasta i powiatu Częstochowskiego.

Zapotrzebowania na dostawę węgla powinny być kierowane do Pododdziału Centrali Węglowej po lub uprzednim zaopiniowaniu przez Wydziały Przemysłowe Starostwa Powiatowego lub Grodzkiego, zależnie od siedziby instytucji wystawiającej zapotrzebowanie.

Celem uniknięcia opóźnień w dostawach węgla, zapotrzebowania powyższe powinny być składane w Wydziałach Przemysłowych z miesięcznym wyprzedzeniem, najpóźniej do dnia 15-go miesiąca poprzedzającego. Podania złożone po tym terminie nie będą rozpatrywane.

Naczelnik Wydziału Przemysłowego (-) M. Barbanel.

Ogłoszenie

W związku z bardzo dużą ilością nieszczęśliwych wypadków, zwłaszcza ciężkich okaleczeń oczu wśród dzieci, spowodowanych manipulowaniem częściami pocisków, jak zapalniki itp. znajdowanymi w miejscach zabaw — dnia 26.III. 1945 r. w godz. od 12-ej do 13-ej w Szpitalu Chirurgicznym przy ul. Sowińskiego Nr 36 odbędzie się demonstracja okaleczonych dzieci znajdujących się w szpitalu. Demonstrować będzie dr med. Kulesza Jan, Kierownik Miejskiej Przychodni Okulistycznej.

Pokaz ten ma na celu odstraszenie dzieci od zabaw materiałami wybuchowymi i pouczenie rodziców o konieczności zwiększenia opieki nad dziećmi.

60

Za PREZYDENTA MIASTA
Naczelnik Wydziału Zdrowia (-) Dr med. W. Sielacz.

Miejska Rada Narodowa w Częstochowie

zawiadamia członków Rady Narodowej, że są proszeni o zgłaszanie się w w Biurze M. R. N., II Aleja 24, m. 3, od godz. 8— 15-ej, po odbiór legitymacji. 61

Fabryka Gilz i Bibułek do papierosów
E. PASCHALSKI i S-ka, Sp. z o. o., Piotrków, Piłsudskiego 25

ogłasza konkurs:

na wykonanie projektów opakowań na gilzy: „Wawel", „Wyborowe" i „Dla Znawców".

Wzory powinny przewidywać całkowity nadruk na wierzch pudełka i jego boki.

Nagrody: I zł 3000.—
II zł 1500.—
III zł 800.—

Komitet Konkursowy zastrzega sobie nabycie prac nawet nienagrodzonych. **Termin konkursu:** do 10 kwietnia 1945 r. Bliższych informacji udziela biuro fabryczne codziennie od godz. 9—12.

Uwaga! MŁODZIEŻ! Uwaga!
miejscowa i z bliskiej okolicy
Gimnazjum Kup. i Liceum Handlowe
Stow. Kupców Polskich.

Zbiórka

w środę, dnia 28 bm. o godz. 9-ej przy ul. Garncarskiej Nr 6/8 klasa licealna II o godz. 10-ej.

Rok szkolny rozpoczynamy z dniem 3 kwietnia br. 1784

Sprzedam dom w punkcie handlowym przy Rynku Narutowicza 31 na Zawodziu. 1595

Maszynę do liczenia amerykańską „Korona" sprzedam. Oferty do „Głosu Narodu" pod Nr 1531.

Maszynę „Singera" gabinetową z powodu wyjazdu sprzedam tanio. Częstochowa, ul. Waszyngtona 24 m. 10. 1707

Sprzedam okazyjnie urządzenie biurowe, 3 wagi decymalne, 4 ramy rowerowe, 100 skrzyń do cebuli, 10 beczek 300 ltr. Wiadomość: Majewski, Częst., Wilsona 34 m. 10. 1648

Maszyna „Singera" gabinetowa stemplowana, w pięknym stanie, stolik pod maszynę do pisania, wózek sportowy dziecinny do sprzedania. Częst., Kościuszki 2 w podwórzu, Czytelnia, w godz. od 13 do 16-ej. 1670

Z powodu wyjazdu sprzedam dwa łóżka dębowe, biurko dębowe, kanapę, kredens kuchenny, stoły i wiele innych rzeczy domowych. Wiadomość Częst., ul. P. O. W. 3 m. 2. 1669

Meble w dobrym stanie okazyjnie sprzedam. Oglądać Częst., ul. Mała 30 m. 1. 1662

Wózek z budką sprzedam i wózek sportowy. Częst., Warszawska 34 m. 4, I piętro. 1671

Wózek sportowy i głęboki sprzedam. Częst., ul. Dąbkowskiego 27 m. 4. 1586

Wzmacniacz gramofonowy do sprzedania. Wiadomość Częst., ul. Mała 25, sklep. 1657

Pantofle damskie czarne sportowe Nr 38, 35, do sprzedania okazyjnie Częst., III Aleja 48 m. 26. 1658

RÓŻNE

Naprawa piór wiecznych, solidnie, szybko Częst., I Aleja 3 Reteski

Za długi żony, Alfredy Mika nie odpowiadam Maż. 1622

Wyjeżdżający, uwaga! Kto pozostawia w I lub II Alei mieszkanie 2—3 izby, parter, zechce się porozumieć. Warunki do omówienia. Oferty do „Gł. Nar" dla „M. N."

Pasy i biustonosze z materiałów własnych i powierzonych, wykonuja warszawianki. Częst., ul. Senatorska 16, z podwórza, na lewo, parter. 1603

Tańców salonowych, scenicznych, rytmo-plastyki, nauczą baletm. Kosiecki i Nina Kosiecka. Częst., ul. Waszyngtona 6. Zapisy od 11—1 i od 3—5. Lekcje praktyczne: wtorki, czwartki, soboty, niedziele od godz. 4 po południu. 1207

Cerownia artystyczna z Warszawy, ul. Chmielna 9, obecnie Częstochowa, ul. Waszyngtona 20 m. 4, poleca się nadal Sy Klinteti 1557

Skrzynie i oprawy drewniane do wszelkiego rodzaju szczotek wyrabia i sprzedaje Wytwórnia Skrzyń Częstochowa, I Aleja 12. 1138

Reperuje gramofony i patefony oraz zakładam wszystkie inne części i sprężyny wkładam. Częst., ul. Piłsudskiego 23, lewa strona, w sterynie. 1668

„Klar" najlepsza namiastka herbaty sprzedaje się obecnie bez etykiety. Wystrzegać się naśladownictw. 1489

Kapelusze damskie, nawet najbardziej zniszczone, przerabiam na nowe fasony, jednocześnie przyjmuję uczennice do nauki. Częst., Kilińskiego 9 m. 1. 1561

Krawaty odświeżanie i przeróbka. Częst., ul. Najśw. Maryi Panny 2 m. 16. 1488

POSZUKIWANIA

Panowie z Gross-Rosen proszeni są o jakąkolwiek wiadomość o moim mężu Bolesławie Łuczaku Nr 7546; blok 4. Wiadomość proszę kierować Częst., Stary Rynek 27 m. 5 Janina Łuczak, za wynagrodzeniem 1614

Andrzej Maciej Mierzejewski, Mokotowska 52, znajdował się w kotłach września 1944 r. w Mokotowie. Kto by cośkolwiek wiedział o losach jego, zechce zawiadomić matkę. Częstochowa, Al. Najśw. Maryi Panny Nr 11. Bank Rolny 1711

Oświęcim! Kto z powracających z obozu miałby jakiekolwiek wiadomości o Hannie Lebenstejn i o synu jej Władysławie, zechce łaskawie zawiadomić rodzinę. Częst., Aleja Najśw. Maryi Panny Nr 11. Bank Rolny. 1712

Ktokolwiek wracający z Gross-Rosen mógłby udzielić jakichkolwiek wiadomości o losie Zygbunta Omyla ur. 8.2.1924 r., oznaczonego Nr 5710 (Aslau) lub Mariana Sosny ur. 14.8.1923 r., oznaczonego Nr 5711 (Landeschut), proszony jest uprzejmie o zawiadomienie rodzin pod adresem: Stanisława Omyla, Częstochowa, Rynek Narutowicza 34 lub Piotr Sosna, Częstochowa, Marysi 11. 1472

Halle! Warszawianie z ul. Brewarskiej! Tu woła mała „Kika". Kto z rodziny żyje, proszony jest o zgłoszenie się po dziewczynkę, lat około 2 i pół, która wzięta z transportu jaszczurczego Hanna Zaborska, ul. Browarna Nr 13 z Warszawy, obecnie przebywa w Częstochowie, ul. Katedralna Nr 13, pp. Nowicczy. 1548

Obrączka Zofii z Jankowskich, zamieszkała w Częstochowie, Warszawska 21, poszukuje męża swego Obrączkę Kazimierza, który wyjechał z Częstochowy dnia 8.4.1940 w niewiadomym kierunku. 1761

Oświęcim! Ktokolwiek z powracających z Oświęcimia ma jaką wiadomość o więźniu Nr 126819 Słowiński Klemensie ur. 23.11.1914 roku, a znajdującym się w obozie od czerwca 1943 r. do lipca 1944 r. i niedającym od tej pory żadnej wiadomości o sobie, proszony jest o łaskawe podanie wiadomości pod adres: Częstochowa, ul. Paulińska Nr 36. J. Słotwiński. 1781

Odpow. za druk: Kazimierz Rozdarzyński. Wydawnictwo za terminowy druk ogłoszeń nie odpowiada. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy.